

ACORD PRIVIND APLICAREA MĂSURILOR SANITARE ȘI FITOSANITARE

Miniștrii,

Reafirmând că nici un Membru nu ar trebui să fie împiedicat să adopte sau să aplice măsurile necesare pentru protejarea sănătății sau vieții oamenilor, animalelor sau pentru protejarea plantelor, cu condiția ca aceste măsuri să nu fie aplicate într-o manieră care ar constitui fie o discriminare arbitrară sau nejustificată între Membrii unde există aceleași condiții, fie o restricție deghizată în comerțul internațional;

Dorind să îmbunătățească sănătatea oamenilor și animalelor și situația fitosanitară la toți Membrii;

Notând că măsurile sanitare și fitosanitare sunt adesea aplicate pe bază de acorduri sau protocoale bilaterale;

Dorind crearea unui cadru multilateral de reguli și discipline care să conducă la dezvoltarea, adoptarea și aplicarea de măsuri sanitare și fitosanitare în vederea reducerii la minimum a efectelor lor negative asupra comerțului;

Recunoscând contribuția importantă pe care standardele, directivele și recomandările internaționale o pot avea în acest sens;

Dorind să favorizeze utilizarea de măsuri sanitare și fitosanitare armonizate între membri pe baza standardelor, directivelor și recomandărilor internaționale elaborate de organizații internaționale competente, incluzând Comisia Codex Alimentarius, Oficiul internațional pentru Epizootică și organizațiile internaționale și regionale competente operând în cadrul Convenției internaționale pentru protecția plantelor, fără a cere membrilor să-și modifice nivelul de protecție a sănătății sau a vieții oamenilor, animalelor sau protecției plantelor pe care aceștia îl consideră adecvat;

Recunoscând că țările-membre în curs de dezvoltare se pot confrunta cu dificultăți speciale în respectarea măsurilor sanitare și fitosanitare ale membrilor importatori și ca urmare, pentru a pătrunde pe piețe și, de asemenea, în formularea și aplicarea de măsuri sanitare și fitosanitare în propriul lor teritoriu și dorind să sprijine în eforturile lor în această privință;

Dorind în consecință să elaboreze reguli pentru aplicarea prevederilor G.A.T.T. 1994 referitoare la utilizarea măsurilor sanitare sau fitosanitare, în special a prevederilor Articolului XX b);¹

Convin următoarele:

Articolul 1

Prevederi generale

1. Prezentul Acord sa aplică tuturor măsurilor sanitare și fitosanitare care pot afecta, direct sau indirect, comerțul internațional. Aceste măsuri vor fi elaborate și aplicate în conformitate cu prevederile prezentului Acord.
2. În scopul prezentului Acord, se vor aplica definițiile prezentate în Anexa A.
3. Anexele sunt parte integrantă la prezentul Acord.
4. Nici o prevedere a prezentului Acord nu va afecta drepturile pe care Membrii le au în baza Acordului privind barierele tehnice în calea comerțului, referitoare la măsuri care nu sunt guvernate de prezentul Acord.

¹ În prezentul Acord referirea la Articolul XX b) cuprinde și preambulul acestui Articol.

Articolul 2

Drepturi și obligații fundamentale

1. Membrii au dreptul să adopte măsurile sanitare și fitosanitare necesare pentru protecția sănătății și vieții oamenilor și animalelor sau pentru protecția plantelor, cu condiția că asemenea măsuri să nu contravin prevederilor prezentului Acord.
2. Membrii vor asigura ca măsurile sanitare sau fitosanitare să fie aplicate numai în măsura necesară pentru protejarea sănătății și vieții oamenilor și animalelor sau pentru protejarea plantelor, să fie bazate pe principii științifice și să fie menținute numai în baza unor probe științifice suficiente, cu excepția celor prevăzute la paragraful 7 al Articolului 3.
3. Membrii vor asigura ca măsurile lor sanitare sau fitosanitare să nu creeze discriminări arbitrare sau nejustificate între Membrii unde există condiții identice sau similare, inclusiv între propriul lor teritoriu și cel al altor Membri. Măsurile sanitare și fitosanitare nu vor fi aplicate într-o manieră care să constituie o restricție deghizată asupra comerțului internațional.
4. Măsurile sanitare sau fitosanitare conforme cu prevederile corespunzătoare ale prezentului Acord vor fi presupuse a satisface obligațiile ce le revin Membrilor în conformitate cu prevederilor G.A.T.T. 1994 care se referă la utilizarea măsurilor sanitare sau fitosanitare, în special a prevederilor Articolului XX b).

Articolul 3

Armonizare

1. Pentru armonizarea măsurilor sanitare și fitosanitare pe o bază cât se poate de largă, Membrii își vor baza măsurile lor sanitare sau fitosanitare pe standarde, directive sau recomandări internaționale, în cazul în care acestea există, cu excepția prevederilor contrare ale prezentului Acord, și în special a prevederilor paragrafului 3.
2. Măsurile sanitare sau fitosanitare conforme cu standardele, directivele sau recomandările internaționale vor fi considerate ca fiind necesare pentru protecția vieții și sănătății oamenilor și animalelor sau pentru protecția plantelor presupuse a fi compatibile cu prevederile corespunzătoare ale prezentului Acord și ale G.A.T.T. 1994.
3. Membrii pot introduce sau menține măsuri sanitare sau fitosanitare care conduc la un nivel de protecție sanitară sau fitosanitară mai înalt decât acela care s-ar realiza prin măsuri bazate pe standardele, directivele sau recomandările internaționale corespunzătoare, dacă pentru aceasta există o justificare științifică, sau dacă aceasta este o consecință a nivelului de protecție sanitară sau fitosanitară pe care un Membru îl consideră potrivit în concordanță cu prevederile corespunzătoare ale paragrafelor 1 până la 8 ale articolului 5.² În ciuda celor de mai sus toate măsurile care au drept rezultat un nivel de protecție sanitară sau fitosanitară diferit de cel care ar fi obținut prin măsuri bazate pe standarde, directive sau recomandări internaționale nu vor contravine cu oricare altă prevedere a prezentului Acord.
4. Membrii vor participa pe deplin, în limitele resurselor lor, la activitățile organizațiilor internaționale competente și la organele lor subsidiare, în special la Comisia Codex Alimentarius și Oficiului Internațional pentru Epizootică și la organizațiile internaționale și regionale acționând în cadrul Convenției internaționale pentru protecția plantelor, pentru a promova în aceste organizații elaborarea și examinarea periodică a standardelor, directivelor și recomandărilor referitoare la toate aspectele măsurilor sanitare și fitosanitare.

² Pentru scopurile paragrafului 3 al articolului 3 există o justificare științifică dacă pe baza unei examinări și evaluări a informațiilor științifice disponibile în conformitate cu prevederile corespunzătoare ale prezentului Acord, un Membru stabilește ca standardele, directivele sau recomandările internaționale în materie nu sunt suficiente pentru obținerea nivelului de protecție sanitară sau fitosanitară pe care îl consideră potrivit.

5. Comitetul pentru măsurile sanitare și fitosanitare, prevăzut în paragrafele 1 și 4 ale articolului 12 (denumit în continuare "Comitetul"), va elabora o procedură de supraveghere a procesului de armonizare internațională și va coordona eforturile în acest domeniu cu cele ale organizațiilor internaționale relevante.

Articolul 4

Echivalența

1. Membrii vor accepta măsurile sanitare sau fitosanitare ale altor Membri drept echivalente chiar dacă acestea diferă de propriile lor măsuri sau de cele utilizate de alți Membri care comercializează același produs, dacă Membrul exportator demonstrează, în mod obiectiv, Membrului importator că prin măsurile sale se obține nivelul de protecție sanitară sau fitosanitară adecvat pentru Membrul importator. În acest scop, Membrului importator i se va permite, la cerere, accesul la inspecție, testare și alte proceduri corespunzătoare.
2. Membrii vor intra în consultări la cerere cu scopul de a realiza acorduri bilaterale și multilaterale privind recunoașterea echivalenței măsurilor sanitare sau fitosanitare specificate.

Articolul 5

Evaluarea riscului și stabilirea nivelului adecvat al protecției sanitare sau fitosanitare

1. Membrii vor asigura că măsurile lor sanitare sau fitosanitare să fie stabilite pe baza unei evaluări corespunzătoare împrejurărilor a riscurilor pentru viața sau sănătatea oamenilor și animalelor sau pentru protecția plantelor cu luarea în considerare a tehnicilor de evaluare a riscurilor elaborate de către organizațiile internaționale competente.
2. La evaluarea riscurilor, Membrii vor lua în considerare dovezile științifice disponibile; procedee și metode de protecție pertinente; metode de inspecție, eşalonare și testare pertinente; răspândirea bolilor sau paraziților; existența unor zone pe care nu se manifestă paraziți sau boli; condiții ecologice și de mediu relevante și regimuri de carantină sau alte tratamente.
3. În evaluarea riscurilor pentru viața sau sănătatea animalelor sau plantelor și în stabilirea măsurilor care urmează a fi aplicate pentru realizarea unui nivel corespunzător de protecție sanitară sau fitosanitară împotriva unui asemenea risc, Membrii vor lua în considerare drept factori economici pertinenti: paguba potențială exprimată în pierderi de producție sau vânzări în cazul pătrunderii, instalării sau răspândirii parazitului sau bolii; cheltuielile cu combaterea sau eradicarea pe teritoriul Membrului importator; și eficiența relativă a cheltuielilor ocazionate de alte abordări ale limitării riscurilor.
4. Membrii ar trebui ca la stabilirea nivelului adecvat de protecție sanitară sau fitosanitară să ia în considerare obiectivul reducerii la minimum a efectelor negative asupra comerțului.
5. În cadrul obiectivului de realizare a coerenței în aplicarea conceptului de nivel adecvat al protecției sanitare și fitosanitare împotriva riscurilor pentru viața sau sănătatea oamenilor și animalelor, plantelor, fiecare Membru va evita diferențierile arbitrare sau nejustificate între nivelurile pe care le consideră adecvate în diverse situații, dacă asemenea diferențieri au drept rezultat discriminarea sau o restricție deghizată asupra comerțului internațional. Membrii vor coopera în cadrul Comitetului în concordanță cu paragrafele 1, 2 și 3 ale Articolului 12, pentru a elabora directive vizând favorizarea aplicării în practică a acestei prevederi. La elaborarea directivelor, Comitetul va lua în considerare toți factorii pertinenti, inclusiv caracterul excepțional al riscurilor pentru sănătatea umană la care oamenii se expun de bună voie.

6. Fără a încălca prevederile paragrafului 2 al Articolului 3, când se instituie sau se menține măsuri sanitare sau fitosanitare pentru realizarea unui nivel adecvat al protecției sanitare sau fitosanitare, Membrii vor asigura ca aceste măsuri să nu fie mai restrictive asupra comerțului decât este necesar pentru realizarea nivelului de protecție sanitară sau fitosanitară pe care ei îi consideră adecvat, luând în considerare fezabilitățile tehnice și economice.³
7. În cazurile în care dovezile științifice relevante sunt insuficiente, un Membru poate adopta în mod provizoriu, măsuri sanitare sau fitosanitare pe baza unor informații disponibile pertinente, inclusiv cele provenind de la organizații internaționale competente, precum și decurgând din măsuri sanitare și fitosanitare aplicate de către alți Membri. În astfel de situații, Membrii se vor strădui să obțină informații suplimentare necesare pentru o evaluare mai obiectivă a riscului și să analizeze măsura sanitară sau fitosanitară în mod corespunzător într-o perioadă de timp rezonabilă.
8. Când un Membru are motive să creadă că o măsură sanitară sau fitosanitară specifică introdusă sau menținută de către un alt Membru constrânge sau poate constrânge exporturile sale și măsura nu este bazată pe standarde, directive sau recomandări internaționale pertinente sau că astfel de standarde, directive sau recomandări nu există, poate solicita o explicație privind motivele aplicării acelei măsuri sanitare sau fitosanitare, iar această explicație va fi furnizată de către Membrul care menține măsura.

Articolul 6

Adaptarea la condiții regionale, inclusiv zone în care nu se manifestă paraziți sau boli și zone slab afectate de paraziți sau boli

1. Membrii vor asigura ca măsurile lor sanitare sau fitosanitare să fie adaptate la caracteristicile sanitare sau fitosanitare din zona – dacă toată țara, parte a unei țări sau totalitatea sau partea mai multor țări - din care provine produsul și căruia îi este destinat. La evaluarea caracteristicilor sanitare sau fitosanitare ale regiunii, Membrii vor lua în considerare, *inter alia*, nivelul de răspândire a paraziților sau bolilor specifice, existența programelor de eradicare sau de combatere și criterii sau directive adecvate care pot fi elaborate de către organizații internaționale competente.
2. Membrii vor recunoaște, în special, conceptele de zone unde nu se manifestă paraziți sau boli sau zone slab afectate de paraziți sau boli. Stabilirea unor astfel de zone va fi bazată pe factori precum geografic, ecosisteme, supraveghere epidemiologică și eficacitatea controalelor sanitare sau fitosanitare.
3. Membrii exportatori care declară că zone de pe teritoriul lor sunt zone pe care nu se manifestă paraziți sau boli sau zone slab afectate de paraziți sau boli vor furniza dovezile necesare pentru a demonstra cu obiectivitate Membrului importator că asemenea zone sunt și probabil vor rămâne zone unde nu se manifestă paraziți sau boli. În acest scop va fi acordat la cerere acces rezonabil Membrului importator pentru inspecție, testare și alte proceduri corespunzătoare.

Articolul 7

Transparența

Membrii vor notifica modificările aduse măsurilor lor sanitare sau fitosanitare și vor prezenta informații asupra măsurilor lor sanitare sau fitosanitare conform prevederilor Anexei B.

³ Pentru scopul paragrafului 6 al articolului 5, o măsură nu este mai restrictivă asupra comerțului decât este necesar, dacă nu există o altă măsură aplicabilă în mod rezonabil, ținând seama de fezabilitatea tehnică și economică care să permită obținerea nivelului de protecție sanitară sau fitosanitară corespunzător și să fie substanțial mai puțin restrictivă asupra comerțului.

Articolul 8

Proceduri de control, inspecție și aprobare

Membrii vor respecta prevederile Anexei C cu ocazia aplicării procedurilor de control, inspecție și aprobare, incluzând sisteme naționale pentru aprobarea utilizării de aditivi sau pentru stabilirea toleranțelor pentru gradul de contaminare al alimentelor, băuturilor sau furajelor și vor asigura ca procedurile lor să nu fie incompatibile cu prevederile prezentului Acord.

Articolul 9

Asistență tehnică

Membrii sunt de acord să faciliteze acordarea de asistență tehnică altor Membri, în special țărilor în curs de dezvoltare Membre, fie în mod bilateral, fie prin intermediul organizațiilor internaționale corespunzătoare. Această asistență va fi acordată printre altele în domeniile tehnicilor de prelucrare, cercetării și infrastructurii, inclusiv în înființarea unor organisme naționale de reglementare și poate îmbrăca forma de consiliere, credite, donații și ajutoare, inclusiv în scopul obținerii de expertiză tehnică, educație și echipament pentru a permite acestor țări să se adapteze și să se conformeze măsurilor sanitare sau fitosanitare necesare pentru realizarea unui nivel adecvat de protecție sanitară sau fitosanitară pe piețele lor de export.

Când sunt necesare investiții substanțiale pentru ca o țară în curs de dezvoltare Membră exportatoare să îndeplinească cerințele sanitare sau fitosanitare ale unui Membru importator, acesta din urmă va lua în considerare acordarea acestei asistențe tehnice, astfel încât să permită țării în curs de dezvoltare Membră să mențină și să lărgască oportunitățile sale de acces pe piață pentru produsul în cauză.

Articolul 10

Tratament special și diferențiat

1. În elaborarea și aplicarea măsurilor sanitare și fitosanitare, Membrii vor ține seama de nevoile speciale ale țărilor-membre în curs de dezvoltare și în special ale Membrilor slab dezvoltați.
2. În cazul în care nivelul adecvat de protecție sanitară sau fitosanitară dă posibilitatea introducerii treptate a unor noi măsuri sanitare sau fitosanitare, trebuie acordate limite de timp mai îndelungate pentru conformare în privința produselor de interes pentru țările-membre în curs de dezvoltare, astfel încât acestea să-și păstreze oportunitățile lor de export.
3. Pentru a asigura ca țările-membre în curs de dezvoltare sunt în stare să se conformeze prevederilor prezentului Acord, Comitetul este abilitat să acorde acestor țări, la cerere, excepții specifice și de timp, în întregime sau parțiale de la obligațiile prezentului Acord, luând în considerare necesitățile lor financiare, comerciale și de dezvoltare.
4. Membrii trebuie să încurajeze și să faciliteze participarea activă a țărilor-membre în curs de dezvoltare în cadrul organizațiilor internaționale relevante.

Articolul 11

Consultări și reglementarea diferendelor

1. Prevederile Articolelor XXII și XXIII ale G.A.T.T. 1994, așa cum au fost prezentate și aplicate prin Memorandumul de Acord privind reglementarea diferendelor, se vor aplica consultării și reglementării diferendelor în baza prezentului Acord, cu excepția cazurilor altfel prevăzute de prezentul Acord.

2. Într-un diferend în baza prezentului Acord implicând probleme științifice sau tehnice, un grup special va solicita îndrumare din partea unor experți aleși de către acesta în consultare cu părțile în dispută. În acest scop grupul special poate când consideră necesar, să instituie un grup consultativ de experți tehnici, sau să consulte organizații internaționale competente, la cererea oricăreia dintre părțile în dispută sau din propria sa inițiativă.
3. Nici o prevedere a prezentului Acord nu va restrânge drepturile Membrilor în baza altor acorduri internaționale, inclusiv dreptul de a recurge la bunele oficii sau la mecanismele de reglementare a diferendelor ale altor organizații internaționale sau instituite prin orice acord internațional.

Articolul 12

Administrare

1. Prin prezentul Acord se instituie Comitetul pentru măsurile sanitare și fitosanitare, în vederea desfășurării unor consultări permanente. Acesta va îndeplini funcțiile necesare pentru aplicarea prevederilor prezentului Acord și urmărirea obiectivelor sale, în special în ceea ce privește armonizarea. Comitetul își va adopta deciziile prin consens.
2. Comitetul va încuraja și facilita consultările sau negocierile *ad hoc* între Membri în legătură cu probleme sanitare și fitosanitare specifice. Comitetul va încuraja utilizarea standardelor, directivelor și recomandărilor internaționale de către toți Membrii și în această privință va proceda la consultări și studii tehnice în scopul îmbunătățirii coordonării între sistemele și abordările internaționale și naționale de aprobare a utilizării aditivilor alimentari sau pentru stabilirea limitelor de toleranță pentru substanțele ce contaminatează alimentele, băuturile sau furajele.
3. Comitetul va păstra o legătură strânsă cu organizațiile internaționale competente din domeniul protecției sanitare și fitosanitare, în special cu Comisia Codex Alimentarius, Oficiul internațional pentru Epizootică și secretariatul Convenției internaționale pentru protecția plantelor, cu scopul de a asigura cea mai bună îndrumare științifică și tehnică disponibilă pentru administrarea prezentului Acord și pentru a evita orice paralelisme inutile.
4. Comitetul va elabora o procedură de supraveghere a procesului de armonizare internațională și utilizarea standardelor, directivelor sau recomandărilor internaționale. În acest scop, Comitetul trebuie să stabilească, în colaborare cu organizațiile internaționale competente, o listă a standardelor, directivelor sau recomandărilor legate de măsurile sanitare sau fitosanitare pe care Comitetul le consideră a avea un impact asupra comerțului. Lista trebuie să cuprindă o indicare din partea Membrilor a acelor standarde, directive sau recomandări pe care aceștia le aplică drept condiționări la import sau pe baza cărora produsele importate ce se conformează acestor standarde se pot bucura de acces pe piețele lor. În cazurile în care un Membru nu aplică un standard, directivă sau recomandare internațională drept condiționare la import, Membrul trebuie să indice motivul neaplicării și în special dacă consideră că standardul nu este suficient de sever pentru a asigura nivelul adecvat de protecție sanitară sau fitosanitară. Dacă un Membru își revizuieste poziția, după ce a indicat că utilizează un standard, directivă sau recomandare drept condiționare la import, el trebuie să dea o explicație privind modificarea și să informeze secretariatul, precum și organizațiile internaționale competente, exceptând cazul în care o asemenea notificare sau explicație este dată conform procedurilor din Anexa B.
5. Pentru a evita paralelismul inutil, Comitetul poate hotărî, după caz să utilizeze informațiile obținute în urma procedurilor în special cele de notificare, care sunt în vigoare în organizațiile internaționale competente.,
6. Comitetul poate invita, pe baza invitației unuia din Membri, prin canale adecvate, organizațiile internaționale competente sau organele lor subsidiare să examineze problemele

specifice referitoare la un anumit standard, directivă sau recomandare, inclusiv fundamentarea explicațiilor de neutilizare, furnizate conform paragrafului 4.

7. Comitetul va examina funcționarea și aplicarea prezentului Acord la trei ani după intrarea în vigoare a Acordului O.M.C. și după aceea or de câte ori va fi necesar. Când este cazul, Comitetul poate prezenta Consiliului pentru comerțul cu bunuri, propuneri pentru modificarea textului prezentului Acord, ținând seama de experiența acumulată în procesul de implementare a lui.

Articolul 13

Implementarea

În conformitate cu prevederile prezentului Acord, membrii sunt pe deplin responsabili de respectarea tuturor obligațiilor prevăzute de acest Acord. Membrii vor elabora și aplica măsuri și mecanisme care vor influența pozitiv asupra respectării prevederilor prezentului Acord de către alte entități decât organele guvernului central. Membrii vor lua toate măsurile rezonabile disponibile pentru a asigura că entitățile neguvernamentale de pe teritoriile lor, precum și organele regionale la care entitățile competente de pe teritoriul lor sunt membre, să respecte prevederile pertinente ale prezentului Acord. În plus, Membrii nu vor lua măsuri care au drept efect, direct sau indirect, solicitarea sau încurajarea acestor entități regionale sau neguvernamentale, sau a organelor locale, să acționeze într-o manieră inconsistentă cu prevederile prezentului Acord. Membrii vor asigura că recurg la serviciile entităților neguvernamentale pentru aplicare măsurilor sanitare sau fitosanitare, numai dacă aceste entități respectă prevederile prezentului Acord.

Articolul 14

Prevederi finale

Țările-membre slab dezvoltate vor putea amâna, pentru o perioadă de cinci ani de la data intrării în vigoare a Acordului O.M.C., aplicarea prevederilor prezentului Acord referitoare la măsurile lor sanitare sau fitosanitare care afectează importul sau produsele importate. Alte țări-membre în curs de dezvoltare vor putea amâna pentru o perioadă de doi ani de la data intrării în vigoare a Acordului de constituire a O.M.C., aplicarea prevederilor prezentului Acord, altele decât cele din paragraful 8 al Articolului 5 și al Articolului 7 referitoare la măsurile lor sanitare sau fitosanitare existente, care afectează importul sau produsele importate, atunci când o astfel de aplicare este împiedicată de o lipsă de cunoștințe tehnice, infrastructură tehnică sau resurse.

ANEXA A

DEFINIȚII ⁴

1. *Măsură sanitară sau fitosanitară* - Orice măsură aplicată pentru:
 - a) protecția pe teritoriul unui Membru, a vieții sau sănătății animalelor sau plantelor împotriva riscurilor decurgând din pătrunderea, instalarea sau răspândirea paraziților, bolilor, organismelor purtătoare de boli sau a organismelor care provoacă boli;
 - b) protecția, pe teritoriul unui Membru, a vieții sau sănătății oamenilor sau animalelor împotriva riscurilor de aditivi, substanțe contaminante, toxine sau organisme provocatoare de boli prezente în alimente, băuturi sau furaje;
 - c) protecția, pe teritoriul unui Membru, a vieții sau sănătății oamenilor împotriva riscurilor provocate de boli purtate de animale, plante sau produse obținute din acestea, sau decurgând din pătrunderea, instalarea sau răspândirea paraziților; sau
 - d) prevenirea sau limitarea, pe teritoriul unui Membru, a altor pagube provocate de pătrunderea, instalarea sau răspândirea paraziților.

Măsurile sanitare sau fitosanitare cuprind toate legile, decretele, cerințele și procedurile pertinente, incluzând *inter alia*, criteriile privind produsul final, procesele și metodele de producție; procedurile de testare, inspectare, certificare și aprobare, regimurile de carantină, inclusiv cerințele pertinente legate de transportul animalelor sau plantelor sau de materialele necesare pentru supraviețuire acestora pe durata transportului; prevederile privind metodele statistice, procedurile de eșantionare și metodele de evaluare a riscului pertinente; și cerințele referitoare la ambalaj și etichetare legate direct de siguranța alimentelor.

2. *Armonizarea* – Stabilirea, recunoașterea și aplicarea de măsuri sanitare și fitosanitare comune de către Membrii diferiți.
3. *Standarde, directive și recomandări internaționale*
 - a) pentru siguranța alimentelor, standardelor, directivele și recomandările stabilite de Comisia Codex Alimentarius în legătură cu aditivii alimentari, reziduurile medicamentelor de uz veterinar și ale pesticidelor, substanțele contaminante, metodele de analiză și eșantionare, și codurile și directivele în materie de igienă;
 - b) pentru sănătatea animalelor și zoonoze, standardele, directivele și recomandările elaborate sub auspiciile Oficiului Internațional pentru Epizootică;
 - c) pentru sănătatea plantelor, standardele, directivele și recomandările internaționale elaborate sub auspiciile secretariatului Convenției internaționale pentru protecția plantelor în cooperare cu organizațiile regionale activând în cadrul Convenției internaționale pentru protecția plantelor; și
 - d) Pentru aspectele neacoperite de organizațiile de mai sus, standardele, directivele și recomandările adecvate promulgate de alte organizații internaționale competente deschise participării tuturor Membrilor, identificate de către Comitetul pentru măsurile sanitare și fitosanitare.
4. *Evaluarea riscului* – Evaluarea probabilității pătrunderii, instalării sau răspândirii unui parazit sau boli pe teritoriul unui Membru importator, în conformitate cu măsurile sanitare sau fitosanitare care ar putea fi aplicate și a posibilelor consecințe biologice și economice

⁴ În scopul acestor definiții termenul “animal” înglobează pești și fauna sălbatică; termenul “plantă” înglobează pădurile și flora sălbatică, termenul “paraziți” înglobează buruienile și termenul “substanțe contaminante” înglobează reziduurile de pesticide și de medicamente de uz veterinar, precum și corpurile străine.

legate de acestea, sau evaluarea probabilității efectelor adverse asupra sănătății oamenilor sau animalelor provocate de prezența aditivilor, substanțelor contaminante, toxinelor sau organismelor provocatoare de boli în alimente, furaje sau băuturi.

5. *Nivelul adecvat al protecției sanitare sau fitosanitare* – Nivelul de protecție considerat adecvat de către Membrul care instituie măsura sanitară sau fitosanitară pentru a proteja viața sau sănătatea oamenilor, animalelor sau plantelor de pe teritoriul lor.

NOTĂ: Mulți Membri denumesc acest concept “nivelul acceptabil de risc”.

6. *Zonă în care nu se manifestă paraziți sau boli* – o zonă, fie întregul teritoriu al unei țări, o parte dintr-o țară sau ansamblul sau părți ale mai multor țări, identificate de autoritățile competente, în care nu se manifestă un parazit sau o boală specifică.

NOTĂ. O zonă în care nu se manifestă paraziți sau boli poate înconjura, poate fi înconjurată sau poate fi vecină cu o zonă - fie dintr-o parte a unei țări sau dintr-o regiune geografică care cuprinde integral sau parțial mai multe țări – în care se știe că se manifestă o boală sau un parazit, dar care este supusă măsurilor regionale de control, cum ar fi instituirea protecției, zone de supraveghere sau zone tampon care vor limita sau vor eradica parazitul sau boala în cauză.

7. *Zonă de slabă răspândire a paraziților sau bolilor* – O zonă, fie întregul teritoriu al unei țări, o parte dintr-o țară sau ansamblul sau părți ale mai multor țări, identificate de autoritățile competente, în care se manifestă un parazit sau o boală specifică, cu intensitate slabă și care sunt supuse măsurilor de supraveghere efectivă, combatere sau eradicare.

ANEXA B

TRANSPARENȚA REGLEMENTĂRILOR SANITARE ȘI FITOSANITARE

Publicarea reglementărilor

1. Membrii vor asigura că toate reglementările ⁵ sanitare și fitosanitare care sunt adoptate vor fi publicate prompt într-o asemenea manieră încât să permită Membrilor interesați să ia cunoștință de ele.
2. Cu excepția cazurilor urgente, Membrii vor acorda un interval rezonabil de timp între publicarea reglementărilor sanitare și fitosanitare și intrarea lor în vigoare, pentru a lăsa timp producătorilor din Membrii exportatori și în special celor din țările în curs de dezvoltare Membre, să-și adapteze produsele și metodele de producție la cerințele Membrului importator.

Puncte de informare

3. Fiecare Membru va asigura existența unui punct de informare responsabil cu furnizarea răspunsurilor la toate întrebările rezonabile ale Membrilor interesați, ca și furnizarea documentelor pertinente privind:
 - a) orice reglementare sanitară sau fitosanitară adoptată sau propusă pe teritoriul său;
 - b) orice proceduri de control și inspectare, orice regim de producție și de carantină și orice proceduri de aprobare a toleranței privind pesticidele și aditivii alimentari, aplicate pe teritoriul său;
 - c) procedurile de evaluare a riscului, factorii luați în considerare, precum și stabilirea nivelului adecvat de protecție sanitară și fitosanitară;
 - d) apartenența sau participarea Membrului sau organelor competente de pe teritoriul său, la organizațiile și sistemele sanitare și fitosanitare internaționale și regionale, precum și la

⁵ Măsuri sanitare și fitosanitare cum ar fi legi, decrete sau ordonanțe cu aplicare generală.

acorduri și aranjamente bilaterale și multilaterale care au legătură cu prezentul Acord, și textele acestor acorduri și aranjamente.

4. Membrii vor asigura că atunci când sunt solicitate copii ale documentelor de către Membrii interesați, acestea vor fi furnizate solicitanților la același preț (dacă acesta există), făcând abstracție de cheltuielile de expediție, ca cel practicat pentru resortisanții⁶ Membrului în cauză.

Proceduri de notificare

5. Ori de câte ori un standard, directivă sau recomandare internațională nu există sau conținutul unei reglementări sanitare sau fitosanitare propuse nu este substanțial același cu conținutul unui standard, directivă sau recomandare internațională și dacă reglementarea poate avea un efect semnificativ asupra comerțului altor Membri, Membrii:
 - a) vor publica un anunț, într-o fază timpurie, într-o asemenea manieră, încât să dea posibilitatea Membrilor să ia cunoștință de propunerea de a introduce o anumite reglementare;
 - b) vor notifica altor Membri, prin intermediul Secretariatului, produsele vizate de reglementare, împreună cu o scurtă descriere a obiectivului și motivației reglementării propuse. Asemenea notificări vor avea loc într-o fază timpurie, când încă mai pot fi introduse amendamente și când mai pot fi luate în considerare comentarii;
 - c) vor furniza, la cerere, altor Membri copii ale reglementărilor propuse și, ori de câte ori este posibil vor verifica elementele care diferă pe fond față de standardele, directivele sau recomandările internaționale;
 - d) Vor acorda fără discriminare o perioadă de timp rezonabilă altor Membri, pentru a face comentarii în scris, vor discuta aceste comentarii la cerere și vor lua în considerare comentariile și rezultatele discuțiilor.
6. Totuși, când probleme urgente de protecție a sănătății apar sau amenință să apară pentru un Membru, acel Membru poate omite asemenea stadii enumerate în paragraful 5 al acestei anexe, după cum consideră necesar, cu condiția ca Membrul:
 - a) să notifice imediat altor Membri, prin intermediul Secretariatului, respectiva reglementare și produsele vizate, cu o scurtă descriere a obiectivului și motivației reglementării, inclusiv natura problemei urgente;
 - b) Să prezinte, la cerere, copii ale reglementării altor Membri;
 - c) Să permită altor Membri să facă comentarii în scris, să discute acele comentarii la cerere și să ia în considerare comentariile și rezultatele discuțiilor.
7. Notificările adresate Secretariatului vor fi prezentate în limbile engleză, franceză sau spaniolă.
8. Țările dezvoltate Membre vor furniza, dacă li se solicită de către alți Membri, copii ale documentelor sau în cazul unor documente voluminoase, rezumate ale documentelor vizate, printr-o notificare specifică, în engleză, franceză sau spaniolă.
9. Secretariatul va comunica prompt textul notificării tuturor Membrilor și organizațiilor internaționale interesate și va atrage atenția țărilor în curs de dezvoltare Membre asupra oricăror notificări legate de produse de interes deosebit pentru ele.

⁶ Când se face referire la "resortisanți" în cadrul prezentului Acord, aceștia vor fi considerați, în cazul unui teritoriu vamal separat Membru OMC, a reprezenta persoane, fizice sau juridice, care domiciliază sau care au sediul industrial sau comercial real și efectiv pe acel teritoriu vamal.

10. Membrii vor desemna o singură autoritate a guvernului central drept responsabilă pentru aplicarea la nivel național a prevederilor privind procedurile de notificare, conform paragrafelor 5, 6, 7 și 8 ale acestei anexe.

Rezerve generale

11. Nici o prevedere a prezentului Acord nu va fi interpretată ca impunând:
- a) prezentarea de detalii sau copii ale proiectelor sau publicarea de texte altfel decât în limba Membrului, cu excepția cazurilor menționate în paragraful 3.4 al acestei anexe; sau
 - b) Membrii să dezvăluie informații confidențiale care ar împiedica aplicarea legislației sanitare sau fitosanitare sau ar prejudicia interesele comerciale legitime ale unor întreprinderi.

ANEXA C

PROCEDURI⁷ DE CONTROL, INSPECȚIE ȘI APROBARE

1. Membrii vor asigura, în legătură cu orice procedură de verificare și de asigurare a îndeplinirii măsurilor sanitare sau fitosanitare, că:
 - a) astfel de proceduri sunt întreprinse și îndeplinite fără întârzieri nejustificate și într-o manieră nu mai puțin favorabilă pentru produsele importate decât pentru produsele indigene asemănătoare;
 - b) perioada standard de desfășurare a fiecărei proceduri este publicată sau că perioada de desfășurare anticipată este comunicată solicitantului, la cerere când se primește o cerere, organul competent examinează prompt dacă documentația este completă și îl informează pe solicitant, într-o manieră precisă și completă, despre toate deficiențele; organul competent transmite solicitantului cât mai curând posibil, rezultatele procedurii într-o manieră precisă și completă astfel încât acesta să le corecteze dacă este necesar, chiar atunci când cererea prezintă deficiențe, organul competent continuă procedura, atât cât se poate, dacă solicitantul cere acest lucru și că la cerere, solicitantul este informat asupra stadiului procedurii, iar orice întârziere este explicată;
 - c) cererile de informații sunt limitate la ceea ce este necesar pentru procedurile corespunzătoare de control, inspecție și aprobare, inclusiv pentru aprobarea utilizării aditivilor sau pentru stabilirea toleranțelor pentru substanțele contaminante din produsele alimentare, băuturi sau furaje;
 - d) caracterul confidențial al informațiilor privind produsele importate rezultând din sau furnizate în legătură cu controlul, inspecția sau aprobarea este respectat într-un mod nu mai puțin favorabil decât pentru produsele indigene și de o asemenea manieră, încât să fie protejate interesele comerciale legitime;
 - e) orice solicitări de specimene ale unui produs în scopul controlului, inspecției sau aprobării sau sunt limitate la aceea ce este rezonabil și necesar;
 - f) orice taxe impuse pentru proceduri privind produsele importate sunt echivalente în raport cu oricare taxe percepute pentru produsele interne asemănătoare sau pentru produse originare de la oricare alt Membru și trebuie să nu fie mai mari decât costul efectiv al serviciului;
 - g) în amplasarea instalațiilor folosite în cursul procedurilor și la selectarea mostrelor produselor importate trebuie utilizate aceleași criterii ca cele utilizate pentru produsele interne, astfel încât să se reducă la maximum inconveniențele provocate solicitanților, importatorilor, exportatorilor sau agenților acestora;

⁷ Procedurile de control, inspecție și aprobare cuprind, *inter alia*, procedurile de eșantionare, testare și certificare.

- h) ori de câte ori specificațiile unui produs sunt schimbate ulterior controlului și inspecției în lumina reglementărilor aplicabile, procedura pentru produsul modificat este limitată la ceea ce este necesar pentru a stabili dacă există încredere suficientă că produsul încă mai corespunde reglementărilor în cauză; și
- i) există o procedură de examinare a plângerilor privind aplicarea unor asemenea proceduri și de corectare atunci când plângerea este justificată.

Când un Membru importator aplică un sistem de aprobare a utilizării aditivilor alimentari sau pentru stabilirea toleranțelor pentru substanțele contaminante din alimente, furaje sau băuturi, care interzice sau restrânge accesul pe piața sa internă pentru produse, din cauza absenței unei aprobări, Membrul importator va lua în considerare utilizarea unui standard internațional pertinent pentru permiterea accesului, până când se realizează o determinare finală.

- 2. Când o măsură sanitară sau fitosanitară prevede controlul la nivelul producției, Membrul pe al cărui teritoriu are loc producția va acorda asistență necesară pentru facilitarea acestui control autorităților care efectuează controlul.

Nici o prevedere a prezentului Acord nu va împiedica Membrii să efectueze o inspecție rezonabilă pe propriile lor teritorii.